

Finansrapport DR1 2023

Datum: 23-05-26

Diarenummer: KS 2023/196

TRELLEBORGS KOMMUN

FINANSRAPPORT DR 1 2023

TRELLEBORGS KOMMUNKONCERN

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	2
Finansverksamheten under första tertialet 2023	2
Makroekonomisk kommentar	2
Marknadsnoteringar.....	5
Finansiella placeringar	6

Ansvärig utgivare

Kommunledningsförvaltningen, ekonomistaben

Foton

Kommunikationsenheten; Kommunledningsförvaltningen

Kontaktinformation

Hemsida

www.trelleborg.se

Telefon

0410-73 30 00

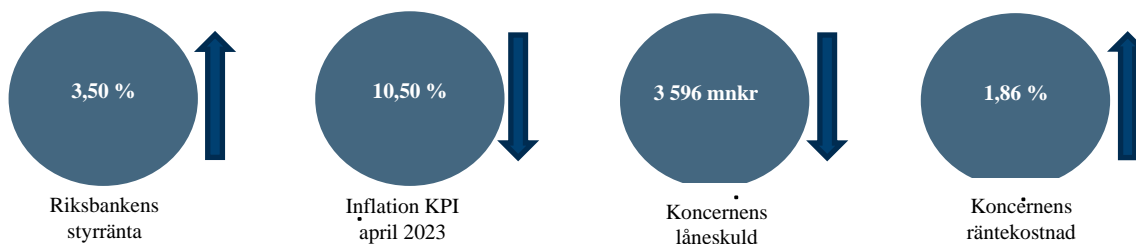
Adress

Trelleborgs kommun

231 83 Trelleborg

SAMMANFATTNING

Aktuella noteringar och utveckling

Makroekonomisk kommentar

Inflationen verkar ha nått sin topp men ligger ännu kvar på en mycket hög nivå, vilket leder till att Riksbanken fortsätter att använda räntan som verktyg. Konjunkturen viker och ger en negativ BNP-tillväxt för 2023, medan arbetsmarknaden kombinerar styrka med hög arbetslöshet.

Koncernens likviditet 2023-04-30 (mnkr)

Banktillgångar	Checkkredit	Kreditfacilitet	Betalningsberedskap
95	900	350	1 345

Koncernens likviditet uppgår per 30 april till 1 345 mnkr, vilket bedöms som tillfredställande.

Koncernens externa skuld (mnkr)

Låntagare	Låneskuld 23-04-30	Låneskuld 22-12-31	Förändring	Låneram 2023
Koncernen	3 596	3 638	-42	4 530

Låneramen för år 2023 är 4 530 mnkr. Den totala externa låneskulden exklusive upplupen ränta uppgår till 3 596 mnkr per 30 april, vilket är 934 mnkr lägre än låneramen.

Kommunens pensionsmedelsplacering 2023-04-30

	Placerat kapital (mnkr)	Marknadsvärde (mnkr)	Tidsviktad avkastning Totalt (%)	Tidsviktad avkastning Tertial 1 2023 (%)
Placering	150	150,8	0,53 %	3,73 %

Pensionsmedelsplaceringen har det första tertialet gett en positiv avkastning på 3,73%. Sedan start har placeringen en positiv tidsviktad avkastning på 0,53%.

FINANSVERKSAMHETEN UNDER FÖRSTA TERTIALET 2023

Grönt ramverk

Enheterna finans, hållbar utveckling och kuststadsprojektet har tagit fram ett ramverk för så kallad grön upplåning. Ramverket syftar till att attrahera investerare som är beredda på att ge avkall på avkastning, vilka accepterar lägre ränta, givet att investeringen finansierar gröna och hållbara projekt. I maj kommer Cicero att betygsätta ramverket och Trelleborgs kommun kan sedan erbjuda ”gröna obligationer” till främst pensionsförvaltare och andra förvaltare av offentligt ägt kapital.

Kapitalmarknadsaktiviteter

Under det första tertialet har Trelleborgs kommun omsatt samt refinansierat kortfristiga lån i certifikatmarknaden. Genom att vara transparent och konsekvent i upplåningen på kapitalmarknaden attraherar kommunen institutionella investerare. Det är en långsiktig strategisk utveckling. Samtidigt konkurrerar kommunen om investerarnas kapital med de kommuner som tillämpat kapitalmarknadsfinansiering i tio till femton års tid.

En obligationsemission, lång finansiering, planeras till juni 2023. Syftet med den kommande transaktionen är att refinansiera lån som förfaller under juni.

Kommunen har under 2022 etablerat avtal med tre banker som möjliggör räntesäkringar med derivat- och swaptransaktioner. Kommunen har gjort en räntesäkringstransaktion under januari. Detta är nytt för kommunen, tidigare har endast koncernbolagen arbetat med räntesäkringar på detta sätt. Syftet med transaktionen är att begränsa och/eller minska variationen i kommunens räntenetto.

Nätverksmöten

Finansverksamheten fortsätter att ha informella nätverksmöten med främst medelstora kommuner. Exempel på informella kontakter är Uppsala,

Södertälje, Västerås, Linköping, Malmö, Lund och Region Skåne.

Finansverksamheten har även deltagit på Kommuninvest medlemssamråd samt haft representation på årsstämman.

Processeffektivisering

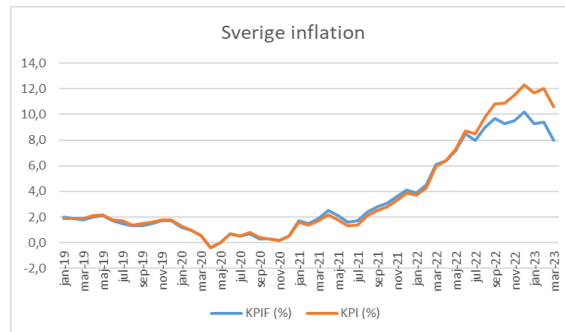
I samband med Kommunledningsförvaltningens omorganisation utförs en översyn av finansadministrationen och processen för finansuppföljningar. Det bedöms att det är möjligt att effektivisera dessa delar och därmed frigöra resurser för nya samt andra arbetsuppgifter.

MAKROEKONOMISK KOMMENTAR

Sverige

Inflationen

Inflationen uttryckt som KPIF (KPI, rensat för ränteförändringar) uppgick till 8,0% i mars, en minskning från februari då inflationen var 9,4%. Exklusive energi uppgick inflationen till 8,9% vilket är en minskning från februari med 0,4%. Inflationen tycks vara på väg nedåt men är ännu på en hög nivå. Samtidigt bedömer både Riksbanken och Konjunkturinstitutet att inflationen, KPIF, faller under 2023.

Två alternativa scenarier:

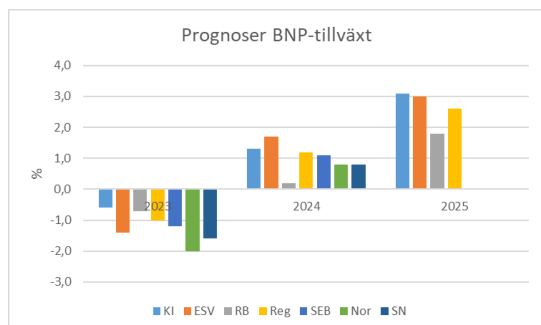
- Inflationen stannar kvar på nivåer runt 4–6 %. Den allmänna bedömningen är att Riksbanken inte kommer att tolerera denna inflationsnivå och därför fortsätta att höja styrräntan till inflationen närmar sig 2%.

- Ett motsatt scenario är att ekonomin tar tvärstopp och Sverige går in i en djupare lågkonjunktur än ekonomernas förväntningar. Enligt Swedbank har hushållens köpkraft minskat med 190 mdr kronor och väntas minska med ungefär lika mycket till. Hushållen, detaljhandeln samt hotell- och restaurangnäringen har en dystur prognos samtidigt som byggsektorn rapporteras ha avstannat. Sannolikt behöver Riksbanken sänka styrräntan då den nya Riksbankslagen säger att realekonomisk hänsyn ska tas.

BNP-tillväxt

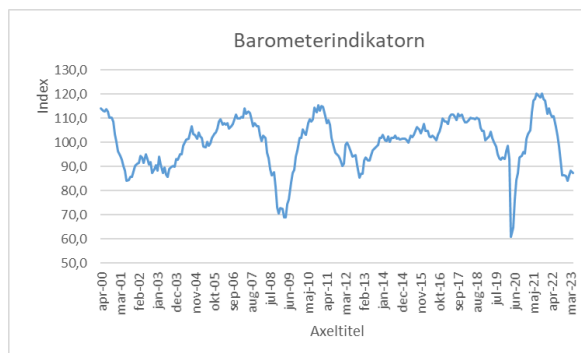
År 2023 ser ut att bli ett förlorat år för den svenska ekonomin, sannolikt även 2024. Redan under sista kvartalet 2022 föll BNP med -0,5%. I mars 2023 föll BNP-indikatorn med 0,2% jämfört februari 2023, och med -0,7% jämfört med mars 2022.

Samtliga prognosmakare förväntar sig en negativ tillväxt under 2023, med en viss återhämtning till positiva siffror under 2024.

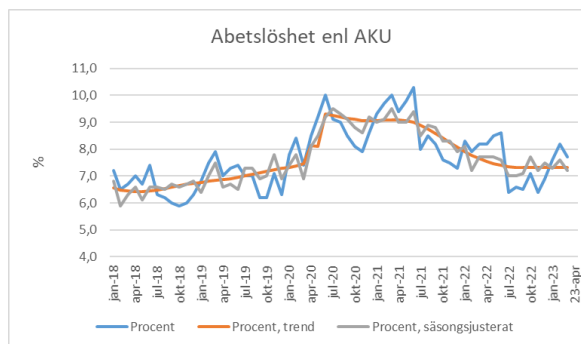
Konjunktur

Senaste utfallet för konjunkturbarometern visade 87,3. Även om stämningläget hos hushållen fortsätter att öka något under april är ekonomin som helhet mycket svag. Indikatorns genomsnitt är 100, ligger indikatorn under genomsnittet betyder det att ekonomin är svagare än normalt.

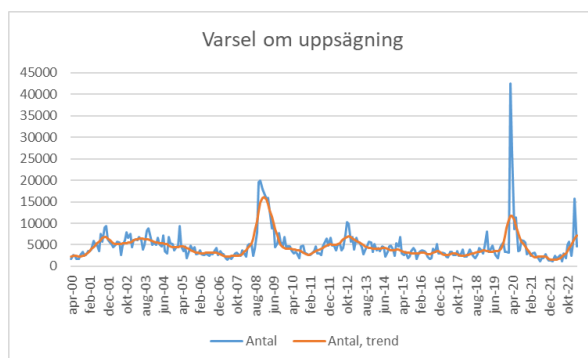

Arbetsmarknaden

Den svenska arbetsmarknaden är kliven och präglas av en hög aggregerad arbetslöshet på 7,8 %, den tredje högsta i EU¹ där snittet är 6,0 %. Samtidigt saknas det arbetskraft i vissa branscher och många företag rapporterar att de har svårt att hitta arbetskraft med rätt kompetens. Styrkan i den svenska ekonomin fortsätter att överraska men ännu har arbetslösheten inte ökat signifikant.

Antalet varsel om uppsägning har varierat under årets tre första månader. Under 2023 är det månatliga snittet 8 558 stycken, jämfört med helår 2022 då snittet var 2 560 stycken. Det är också en tydlig trend att antalet varsel är på väg upp sedan halvårsskiftet 2022.

Globalt

Styrkan på den globala ekonomin har överraskat och har visat sig vara motståndskraftig mot centralbankernas höjningar, särskilt tjänstesektorn har fortsatt att utvecklas bra. Men åtstramningar i penningpolitiken förväntas ge effekt under 2023 och global BNP förväntas utvecklas svagt.

Euroområdet

Trots hög inflation, högt kostnadstryck och höga energipriser har den europeiska ekonomin visat styrka. Vilket motiverar Europeiska Centralbanken (ECB) att fortsätta att höja räntan. Konsensus verkar vara att det blir en mild recession med svag och positiv tillväxt under 2023 och 2024.

USA

I USA fortsätter antalet nya jobb att öka i en snabbare takt än före pandemin och efterfrågan är fortfarande stark. Ekonomin förväntas trots det gå in i recession och Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) prognostiserar att arbetslösheten kommer att stiga från 3,5% till 4,5% 2024. Förväntningarna är att Federal Reserve (FED) är klara med räntehöjningar och börjar med räntesänkningar redan i slutet av 2023.

¹ Spanien 12.8%, Grekland 10.9%, Italien 7,8%

Riksbanken

Efter åtta år av nollränta höjde Riksbanken styrräntan förra året i maj till 0,25%. Sedan dess har styrräntan höjts sex gånger till 3,50%, per 30 april.

Riksbankens bedömning är att inflationen är alldeles för hög och tog beslut under aprilmötet att ytterligare höja styrräntan med 0,50% till 3,50%. Det var splittrat i direktionen, fyra ledamöter ville höja med 0,50% medan två ville höja med 0,25%

Riksbanken höjde även räntebanan på aprilmötet, det vill säga det egna estimatet på framtida styrräntor, från 3,3% 2024 till 3,7%, och bedömer att styrräntan sjunker till 3,6% 2025. Detta signalerar att Riksbanken inte riktigt är klara med höjningarna och att det bör komma ytterligare en höjning på 0,25% i juni eller september.

Europeiska Centralbanken

Sedan juli förra året har Europeiska Centralbanken (ECB) höjt styrräntan (refinansieringsräntan) från 0,00% till 3,75%, vilket är den högsta nivån sedan 2008. Efter tre raka höjningar på 0,50%, höjdes styrräntan på majmötet med 0,25%. Enligt ECB har den totala inflationen minskat under de senaste månaderna men det underliggande pristrycket är fortfarande starkt och inflationen är för hög. ECB-ordförande Christine Lagarde är tydlig med att ECB inte gör någon paus i räntehöjningscykeln. Förväntningarna är att fler räntehöjningar kommer, men i lugnare takt.

Federal Reserve

USA:s centralbank Federal Reserve (FED), höjde styrräntan i maj till den högsta nivån sedan 2007. Sedan mars 2022 har FED höjt styrräntan tio gånger. Räntehöjningarna har varit substantiella, från 0,25% till 5,25%, samtidigt har inflationen minskat varje månad, från 9,1% i juni 2022 till 5% i mars 2023. Anledningen till höjningarna är att andra indikatorer som exempelvis jobbtillväxt har visat på en alltför stark ekonomi.

Förväntningarna är att räntehöjningscykeln är klar och att FED i närtid ska börja sänka räntan. Redan i december 2023 förväntas styrräntan vara nere på knappt 4,5%.

Styrräntor, centralbankerna

Centralbankerna höjde genomgående styrräntorna under april och maj. Riksbanken höjde med 0,50% medan FED, ECB och Norges Bank höjde med 0,25 %.

Styrräntor

Centralbanker	23-04-30	22-12-31	Förväntningar 23-12-31 (Svenska storbanker)
Riksbanken	3,50	2,50	3,50–4,00
ECB	3,75	2,50	4,00–4,25
FED	5,25	4,50	5,50–5,75
Norges bank	3,25	2,75	3,50–3,75

MARKNADSNOTERINGAR

De korta marknadsräntorna har under 2023 fortsatt att stiga, mycket beroende på styrräntan. Långa räntor har gått ner något, vilket indikerar att marknadsaktörerna förväntar sig räntesänkningar från Riksbanken och att inflationstalen kommer att sjunka.

Skillnaden i ränta mellan långa och korta räntebindningar är sedan en lång tid tillbaka negativ. Detta brukar vara en bra indikator på kommande konjunktur nedgång.

Svenska marknadsräntor

Räntor (%)	23-04-30	22-12-31
Riksbankens styrränta	3,50	2,50
Svensk 3-månaders ränta (STIBOR)	3,60	2,70
Svensk 10-årig statsobligation	2,31	2,35
Svensk 10-årig swapränta	2,84	3,13

FINANSIELL UPPFÖLJNING

Finansiella placeringar

Marknadsvärdet på pensionsmedelsplaceringen uppgår till 150,8 mnkr (totalt avsatt 150,0 mnkr). Avkastningen har varit god under året, 3,73%, dock lite sämre utveckling än jämförelseportföljen, 4,64%. Det är huvudsakligen aktieplaceringar som genererar avkastning, men även räntebärande placeringar har bidragit till en liten del.

Portföljen har ingen exponering mot Ryssland och Belarus. Kommunen har via fyra fonder en låg exponering mot Signature Bank och First Republic Bank. Exponeringen är på 170 tkr jämfört med totalportföljens investeringar om drygt 150 mnkr kronor.

Tabell pensionsmedelsplaceringen samt utveckling för jämförelseindex/benchmark

Placeringar	Marknads- värde (mnkr)	Marknads- värde (mnkr)	Förändring tidsviktad avkastning
	23-04-30	22-12-31	
Placering*	150,8	145,4	3,73 %
Benchmark	-	-	4,64 %
Svenska börsen SIXPRX	-	-	12,30 %
Svenska räntor	-	-	1,64 %

*Pensionsmedelsplaceringen har haft en positiv avkastning det första tertialet. Samtliga tillgångsslag har ökat i värde.

Fördelning av långgivare

Kommuninvest utgör huvudsaklig finansieringskälla för kommunkoncernen, men ersätts succesivt med kapitalmarknadsupplåning. Kommunens strategi är att vid varje lånetillfälle låna i den marknad där det är billigast, samt där lånekonstruktionen bäst fyller kommunens behov.

Certifikatupplåning påbörjades under 2022 och står idag för 17,5% av finansieringen, under juni planeras även obligationsupplåning att tas upp. Internbanken har alternativa finansieringskällor som

kan ställas mot varandra och ge bättre förutsättningar och betydande besparingar, jämfört med före internbankens bildande i Trelleborgs kommun.

Kommunkoncernens upplåning från Kommuninvest har minskat sedan årsskiftet från 88,6% till 79,4%, medan certifikatupplåningen har ökat från 7,7% till 17,5%.

Tabell kommunkoncernens externa skuld per långgivare.

Långgivare	Andel % 23-04-30	Andel % 22-12-31
Kommuninvest	79,4	88,6
Certifikat	17,0	7,7
Europeiska Investeringsbanken	2,8	2,9
Swedbank	0,8	0,8

Kommunens och koncernens lån

Externa lån

Kommunkoncernens externa låneskuld per 2023-04-30 uppgår till 3 596,0 mnkr, det är en minskning med 42,3 mnkr jämfört med årsskiftet.

Inga större händelser har ägt rum sedan årsskiftet. Rådhus AB har amorterat 87,2 mnkr men kommer att refinansiera 70 mnkr av dessa under maj eller juni. Idag täcks de 70 mnkr via den interna checkkrediten. Trelleborgs kommun har nyupplånat 50 mnkr, med syfte att stärka likviditeten, det finns per 2022-04-30 utrymme att minska upplåningen något.

Kommande tabell visar kommunkoncernens *externa* låneskuld fördelad per låntagare, alla belopp i mnkr.

Koncernens externa lån

Låntagare	Låneskuld 23-04-30	Låneskuld 22-12-31	Förändring
AB Trelleborgs Hem	0,0	0,0	0,0
Trelleborgs Energiförsäljning AB	0,0	0,0	0,0
Trelleborgs Elnät AB	0,0	0,0	0,0
Trelleborgs Hamn AB	101,7	106,7	-5,0
Trelleborgs Rådhus AB	0,0	87,2	-87,2
Östersjö-terminalen AB	0,0	0,0	0,0
Fastighets AB Kaplanen 6	0,0	0,0	0,0
AB Visit Trelleborg	0,0	0,0	0,0
Kommunen	3 494,3	3 444,4	50,0
Totalt	3 596,0	3 638,3	-42,3

Koncernens externa och interna finansiering

Kommunkoncernen har minimerat den externa skulden och dragit nytta av likviditeten på koncernkontot. Koncernbolagen har i viss utsträckning lånat via interna checkkrediter. Kommunen har en positiv kassalikviditet på 115,2 mnkr, medan rådhuskoncernen har en negativ likviditet på 19,0 mnkr (bolagens kassa minus nyttjade interna checkkrediter). Rådhuskoncernen har på grund av detta en skuld mot koncernkontot på

19,0 mnkr. Skulden kommer att korrigeras när Rådhus AB tar upp ett nytt lån på 70 mnkr. Rådhuskoncernens bankkontolikviditet prognosticeras då att åter bli positiv.

Trelleborg Hamn har amorterat 5 mnkr och har som plan att i början av juni nyupplåna 225 mnkr till den pågående utbyggnaden av Trelleborgs Hamn. Kommunen kommer att låna dessa medel externt och vidareutlåna till Trelleborgs Hamn.

TrelleborgsHem har nyttjat 76,5 mnkr av den interna checkkrediten, vilka avser den pågående nyproduktionsprojektet samt underhåll i befintliga fastigheter. Kaplanen samt Visit Trelleborg har nyttjat 14,9 mnkr respektive 6,4 mnkr av den interna checkkrediten.

Tabellen nedan visar koncernmedlemmarnas totala skuld, extern upplåning adderat med intern upplåning från kommunen. Alla belopp i mnkr.

Låntagare	Låneskuld 23-04-30	Låneskuld 22-12-31	Förändring Låneskuld	Utnyttjande Checkkredit 23-04-30	Utnyttjande Checkkredit 22-12-31	Förändring Utnyttjande Checkkredit	Låneskuld inkl. utnyttjande checkkredit 23-04-30
AB Trelleborgs Hem	472,0	472,0	0,0	76,5	0,0	76,5	548,5
Trelleborgs Energiförsäljning AB	213,3	214,4	-1,1	0,0	0,0	0,0	213,4
Trelleborgs Elnät AB	355,1	355,1	0,0	0,0	0,0	0,0	355,1
Trelleborgs Hamn AB	1065,7	1 070,7	-5,0	0,0	0,0	0,0	1065,7
Trelleborgs Rådhus AB	191,0	278,2	-87,2	72,3	0,0	72,3	263,3
Östersjö-terminalen AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastighets AB Kaplanen 6	0,0	0,0	0,0	6,4	6,1	0,3	6,4
AB Visit Trelleborg	0,0	0,0	0,0	14,1	9,3	4,8	14,1
Kommun netto	1 298,9	1 247,9	51	0,0	0,0	0,0	1 298,9
Totalt	3596,0	3 638,3	-42,3	169,3	15,4	153,9	3765,4

Koncernmedlemmarnas interna upplåning

Koncernens likviditet och likviditetskvot

Likviditet definieras här som bankkontolikviditet plus outnyttjade kreditfaciliteter.

Kommunkoncernen har en stabil likviditet som totalt uppgår till 1 345 mnkr per 2023-04-30.

Bankkontolikviditeten har sjunkit, vilket i nuvarande ränteläge är gynnsamt då inlåningsräntan på bankkontot klart understiger kommunens upplåningskostnader.

Likviditetskvoten definieras som likviditet dividerat med förfallande lån det närmaste året. Av koncernens lån förfaller totalt 1 157 mnkr inom 12 månader, vilket ger en god likviditetskvot på 116%.

Likviditetskvoten visar att kommunkoncernen utan problem kan täcka de lån som förfaller inom ett år, oavsett om störningar uppstår i likviditetsflödet.

Kommunkoncernens likviditetskvot

Likviditet	2023-04-30 (mnkr)	2022-12-31 (mnkr)	Förändring (mnkr)
Kassa	95	205	-110
Checkkredit	900	900	0
Övr. kreditfaciliteter	350	350	0
Total likviditet	1 345	1 455	-110
Lån som förfaller inom 12 mån	-1 157	- 1 229	-72
Likviditetskvot	116 %	118 %	-2%

Borgensåtagande

Trelleborgs Hamn har lån från European Investment Bank (EIB) med borgen från kommunen. Lånen uppgår till 102 mnkr och minskar i takt med amorteringar, det sista lånet med borgen förfaller under 2027. Kommunen har ställt ut borgen för ytterligare 7 mnkr, vilka avser pensionsförpliktelser. Kommunen har en restriktiv inställning till borgensåtagande, inga nya borgensåtagande har ingåtts under 2023.

Aktuellt borgensåtagande

Bolag	mnkr
Hamnen	104,0
Övriga, externa förbindelser	7,4
Varav föreningar	0,5
Varav övriga	6,9
Totalt	111,4

Finansiell riskhantering

Styrdokument

Finansverksamheten regleras genom två interna styrdokument.

- Finanspolicy, som fastställs av kommunfullmäktige och utgör ett övergripande ramverk. Policyn syftar bland annat till att säkerställa att kommunkoncernen uppfyller kommunallagens krav avseende medelförvaltning, genom riktlinjer och riskmandat.
- Finansiella riktlinjer, vilka fastställs av kommunstyrelsen. Riktlinjerna kompletterar finanspolicyn och innehåller detaljerade anvisningar avseende både skuldhantering och tillgångsförvaltning.

Två nyckeltal är extra relevanta för den finansiella risken i skuld- och tillgångsportföljer, kapitalbindning och räntebindning. Valutarisk, som kan förekomma, kommenteras sist i denna rapport.

Kapitalbindning

Kommunens externa bruttoskuld har en kapitalbindning på 1,29 år, koncernbolagens externa skuld påverkar den marginellt. Kapitalbindningen är relativt kort vilket är gynnsamt ur ett ekonomiskt perspektiv. Långa kapitalbindningstider ger höga kreditpåslag och vice versa. Det vill säga att lång kapitalbindning är dyrare än kort kapitalbindning. Om kapitalbindningen för koncernskulden skulle

förlängas med två år skulle räntekostnaderna öka med cirka 9 mnkr per år.

Kommunen har inga riktlinjer för kapitalbindning, utan tillämpar en strategi med att säkra refinansieringen av kommande låneförfall genom att upphandla kreditfaciliteter, se avsnitt ovan om likviditetskvot.

Ränterisk

Ränterisk för en skuldportfölj beskriver hur räntekostnaderna förändras vid en förändrad finansieringsräntan, det vill säga om marknadsräntorna förändras. Räntebindningen avgör hur fort en förändring av marknadsräntan får fullt genomslag. Ju längre räntebindning desto mindre variation i räntekostnaderna och vice versa.

Ränterisk hanteras vanligen genom tillämpning av ett tillåtet intervall mellan minsta och högsta tillåtna räntebindning. Kommunkoncernens genomsnittliga räntebindning ska enligt riktlinjerna vara mellan två och fem år, vilket är i linje med de flesta i den kommunala sektorn.

Den genomsnittliga räntebindningen på koncernens aggregerade skuldportfölj uppgår till 3,53 år per 23-04-30. Andelen ränteförfall inom ett år uppgår till 38,42%, vilket också är inom riktlinjerna, max 60%.

Hantering av ränterisk

Ränterisken hanteras med ränteswappar och räntederivat. Kommunkoncernen har ränteswappar om totalt nominellt värde 1 175 mnkr, i vilka koncernen betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta. Dessa positioner räntesäkrar lån med rörlig ränta.

Effekten av ränteswapparna är en förlängning av räntebindningstiden, vilket leder till en minskad variation i räntekostnader. Utan ränteswappar skulle koncernens genomsnittliga räntebindning uppgå till 0,56 år, och ränteförfall inom ett år skulle uppgå till 82,95%.

Räntebindning kommunkoncern

Tabellen nedan visar genomsnittlig räntebindning för koncernens skulder per år, samt andelen ränteförfall inom ett år, inklusive och exklusive derivat.

En genomsnittlig räntebindning på 3,5 år innebär att ökade räntekostnader skjuts framåt i tiden, och i genomsnitt får ränteförändringar full effekt om 3,5 år.

Tabell räntebindning

Genomsnittlig bindning	Inkl derivat 23-04-30	Inkl derivat 22-12-31	Exkl derivat 23-04-30	Exkl derivat 22-12-31
Räntebindning (år)	3,53	3,46	0,56	0,66
Räntebindning <1 år (%)	38,42	41,92	82,95	83,16

Ränterisk kommunkoncern

Tabellen visar hur mycket koncernens räntekostnad ökar om räntan på samtliga löptider ökar med 1 procentenhet.

Tabell ränterisk

År	Ränta upp	Räntekostnad mnkr förändring
2023	1%	3,7 mnkr
2024	1%	7,9 mnkr

Valutarisk

All upplåning sker i svenska kronor. Vid lån av utländsk valuta ska kommunen valutasäkra lånet för att inga valutakursförluster ska uppstå.

